

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Denisa Svobodová

Termín SZZ: září 2023

Název DP: Význam biblického příběhu v etické výchově v malotřídní škole

Datum posudku: 28. 8. 2023

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel: doc. PhDr. ThDr. Mgr. Noemi Bravená, Th.D., Ph.D.	Posuzovatel:

A. Kriteriaální posouzení náležitostí DP:

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, angl. překlady, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Expertní posouzení kvality obou částí DP:

Legenda:

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.				

	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Studentka zpracovala didakticky velmi aktuální téma, ke kterému je v českém prostředí málo teoretické literatury i výzkumných šetření. Celá práce se opírá o 33 zdrojů, z toho 2 cizojazyčné. Základní kniha od evangelického teologa Ingo Baldermanna neobsahuje poznatky nejnovější vědecké diskuze, nicméně tvoří stále používaný teoretický základ u nás i v zahraničí. Uvítala bych více literatury zahraniční, zejména německé, kde je problematika vzdělávání za pomoci biblického příběhu zpracovaná, nicméně je k tomu i nutné určité hlubší předporozumění biblické hermeneutice a didaktice, které si myslím, že je místy nad vědomostní rámec studentky studijního oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ. I přesto považuji práci za autorsky přínosnou, protože scénáře lekcí vznikly právě pro učitele i bez odborného nábožensko-pedagogického vzdělání, a proto je velmi zajímavé sledovat, co je pro budoucí pedagožku ve scénářích lekcí důležité a jak s nimi pracuje v konkrétní třídě.

Teoretická část je rozdělena do šesti kapitol, jsou dodržena formální kritéria a je psána jazykem přiměřeným pro studovaný obor. Studentka téma představuje podle jednotlivých pojmů - malotřídní škola, etická výchova na 1. stupni, storytelling, biblický příběh a některé didaktické možnosti biblického příběhu. I přes použití ekumenické literatury, je studentka oprávněně terminologicky vymezena římskokatolickým pojetím. Právě proto mohla v didaktice citovat i katolické odborníky, jediný citovaný autor je evangelík (kap. 5.1.). Nabízelo se i doplnit reflexi o problematiku vyprávění x čtení biblického příběhu (s. 36), tj. vedení dětí k „originálnímu znění“ textu, které slouží právě i jako korektiv dětských miskoncepcí. Deficit vědecké literatury v 5. kap. se objevuje v krátkých nepřesných tvrzeních. Např. Uplatňování kreativity dětmi „zcela podle svých preferencí“ - to není zcela možné. Vlastní objevování biblického textu dětmi je jedna perspektiva, ekleziologická závaznost textu a hermeneutické přístupy druhá perspektiva, tj. ani vyprávění biblických příběhů nemůže být všezahrnující a všeakceptující. U charakteristiky dítěte mladšího školního věku měly být i krátce shrnuty vývojové tendence v oblasti náboženské socializaci (s. 39 – 42), které by tak ukázaly odlišnosti s nábožensky nesocializovanými dětmi při analýze rozhovorů. Cílem teoretické části je spíše vhléd do jednotlivých pojmů než do implementace biblického příběhu do etické výchovy jako takové (s. 9), nicméně i tak tvoří dobrý odborný základ pro empirickou část.

V empirické části studentka zvolila design akčního výzkumu a použila již hotové scénáře lekcí (lekce o biblických postavách Jonáše, Jákoba a Josefa), které odzkoušela v malotřídní škole. Empirická část je vhodně strukturovaná a přehledná, sleduje celkem 11 výzkumných otázek. Obecně mohla být metodologie akčního výzkumu popsána podrobněji. V závěrečném

zhodnocení oceňuji strukturovaný přehled VO a hlavních zjištění. V kapitolách 12.6. a 13. chybí provázanost empirických zjištění s teoretickou částí.

Na formulačních nepřesnostech (např. děti nepracují „s Biblií“, ale s biblickým textem nebo převyprávěným příběhem) a finální úpravě se projevila spěšnost při dopisování práce. I přesto, že studentka nestudovala obor náboženská pedagogika a katechetika, s tématem si poradila vyváženě a předkládá zajímavé výsledky aplikací scénářů lekcí, které vznikly v expertní skupině při České biskupské konferenci v projektu inovující nábožensko-etické vzdělávání. Práce je přínosná a ukazuje, že etické principy v biblických textech jsou pro děti srozumitelné a že i pro věkově smíšenou skupinu lze pracovat s různou obtížností biblického příběhu. Práci doporučuji k obhajobě.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Shrňte doporučení pro práci s biblických příběhem v malotřídní škole. Kde je podle Vás vhodné scénáře lekcí upravit/doplnit?
2. Diferencovaly podle Vás děti mezi etickou a katechetickou rovinou příběhu?
3. Co je míněno výrokem: „Ukázalo se, že je potřeba nabízet dětem širší rozměr biblické výchovy a implementovat biblické příběhy do výuky, pokud chceme od dětí úplné a přesné informace.“ (s. 64).

Předložená práce splňuje formální i obsahové požadavky kladené na diplomové práce.

Doporučuji k obhajobě : ANO NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis:

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na diplomové práce ve studijním oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a nevykazuje shodu v systému Theses.cz s jiným dokumentem (shoda do 6 %).